

MI LESZ A KÖVETKEZŐ LÉPÉS?

Irta HORDÓSY IVÁN

A Kanadai Magyar Szövetség és a Magyar Segélyegylet egyesülésének híre az egész birodalom magyarsága igen nagy özümlem fogadta. Még ugyan eddig csak néhány helyről érkezett be levél hozzászólások, de a személyes hozzászólásokból is meg lehet már állapítani, hogy a két szervezet vezetője megfontoltan és helyesen cselekedett, amikor a kanadai magyarság jövőjének egysége érdekében egymásnak nyújtotta kezét.

A kanadai magyarság igen nagy többségét a magyarországi földművesnép alkotja és ez a nép mindig józan, megfontolt, békeszerető volt, sohasem vetett vihart a nemzet sora közé, hanem helyettük komolyan dolgozott. A magyar néppel ez az évszázados öröksége megnyilatkozik a messze idegenben is és ha soraink között sokszor nincs is meg a teljes egység, ha nem is vagyunk valamennyien egy akaraton, ennek oka rendszerint nem a nép szokott lenni, hanem azok az élvezetők, akiknek a széthúzásból és a konkolyhíntésből hasznuk szokott lenni. Ezek azok, akik nem akarják az erős magyar egységet, akik félnek a sajtó terjeszkedésétől, mert tudják, hogy sötét egyéni tervek, üzleti érdekek és céljaik nem bírják el a világosságot. Ezért volt például minden becsületes szervezkedésnek és előretérésnek elgáncsolója és támadója az a Komor Ferenc, aki néhány évvel ezelőtt még a magyarság egyes komolyabb rétegei előtt is tényező számba mehetett és ezért elleneznek minden egységet Moszkva közén küldött ügynökei, akik bomlasztó munkájukat szintén csak sötétségben tudták elvégezni.

Ugyanakkor azonban, amidőn meggyőződésünk teljes erejével támogatjuk a nagy nehézségek árán kivívott magyar egységet, hangsúlyozottan fel kell hívunk a szervezkedés vezetőinek figyelmét arra, hogy az egységnek most lerakott alapköve még csak fundamentuma annak az épületnek, amelyet a következő esztendő nehéz munkájának kell a magyarság számára felépítenie. Ha eddig még csak inkább technikai munkálatok történtek a szervezkedés terén és a gyűléseknél és alapszabályki- dolgozásoknál tovább nem is jutottunk, ezért nem lehet meg- róni talán senkit sem, mert hiszen az érdekek nagyon sok területen igen különbözők és ha valahol nehéz volt egységet terem- teni a magyarság között, ez kétszeresen súlyos feladat volt Ka- nadában, ahol évek hosszú előkészítő munkájára volt szükség, hogy a magyarság legalább általános és egyetemes nagy céljai- ban valamennyien egy platformra kerülhessenek.

A multheti lépés jelentősége tagadhatatlanul nagy, azon- ban nagy tévedés lenne ennél a lépésnél megállani. Ka- nada magyarsága határozott és konkrét formába öntve akar- ja látni azokat a célokat, amelyekért valamennyien küzdeni aka- runk és épen ezért a vezetőknek olyan tényeket kell felmutat- niuk, amelyek mindenkit meggyőznek arról, hogy a szervezke- dése minden egyes kanadai magyar szempontjából szükség van, mert az egységből minden egyes magyar embernek meg- les a haszna. Homályos, csupán ideális és nem pontosan körvo- nalozott célokat csak rövid ideig fog lelkesedni a magyarság és a szervezet meglehet a papíron, de a tagok sem erkölcsileg, sem anyagilag nem fognak támogatni olyan egységet, amely- ből világosan és határozottan nem fogják látni egyéni boldogu- lásuk pártfogását és a közös magyar ügy előbbrevitelét.

A kanadai magyarság, különösen pedig újbevándorló testvéreink testén nagyon sok seb vérzik, nagyon sok a panasz és a fájdalom és ennek a rengeteg panaszoknak jó orvosokra van szüksége. Ez a nagy feladat járul az egység megteremtőre és a jövő vezető inunkásaira.

Mi valamennyien egy testből; egy vérből valóknak ére- zük magunkat a világ egész magyarságával, de akár a külföld egyéb részeiben, akár pedig az óhazában élő testvéreinket csak akkor tudjuk hathatósan támogatni bármilyen küzdelmükben, ha elsősorban a saját bajainkat orvosoljuk, saját magunk erősö- dünk meg gazdaságilag és minden egyéb tekintetben.

Ebben a pillanatban nem akarunk semmiféle tanáccsal elő állni a vezetők részére, akik bizonyára teljesen tisztában vannak azokkal a teendővel, amelyeket programszerűen el kell végez- niük. Legyenek azonban meggyőződve, hogy minden becsüle- tes törekvésükben, amely a hazáját vesztett magyarság sebei- re nyitható írt fog hozni, a Kanadai Magyar Ujság mellettük fog állni és mindent elkövet, hogy az általános és egyetemes magyar érdekekért küzdő törekvéseket teljes erejével támogassa.

Balla Zsigmond, winnipeg ref. lelkes „Családi Kör” cí- mű egyházi értesítőjében részletesen foglalkozik a két kanadai magyar szervezet egyesítésével és az ellen többféle kifogást emel. Az igazság kedvéért meg kell állapítanunk, hogy Balla nem az egység ellen emeli fel szavát, de nincs megelégedve azzal a mód- dal, ahogy az egység létrejött és diktatórikusnak mondja azokat az eszközöket, melyeket a vezetők eljárásukban alkalmaztak.

Meg kell állapítanunk, hogy saját véleményünk szerint is sokkal leglényegesebb lett volna egy olyan megoldás, amelyhez va- lamennyi tisztviselő véleményét külön-külön is ki lehetett volna kérni, a legideálisabb azonban az lett volna, ha egy újabb köz- gyűlést, vagy pláne nagygyűlést lehetett volna ebben a kérdés- ben tartani. Ezt a véleményünket mi már legutóbb ugyancsak ki fejtettük. Be fogja azonban látni Balla tiszteletes is, hogy ilyen gyűlés összehívása leközvetlenül akadályokba ütközött volna. Ha a vezetők saját magukon kívül más tisztviselőket is bevontak volna a tárgyalásokba, akkor viszont egyetlenegy tisztviselőt sem lehetett volna kihagyni, mert annak, ha a titkár és Balla tiszteletest, mint központi intéző bizottsági tagot a vezetők a tárgyalásokba bevonták volna, természetes következményként a többi központi bizottsági tagot is meg kellett volna hívni. Ez azonban az idő rövidsége miatt teljesen lehetetlen volt. A tár- gyalások ugyanis — mint megírtuk, — Perényi Zsigmond báró- nak, a Kossuth zárandók vezetőjének nagyértékű segítségé- vel váltak lehetővé és Perényi csak egész rövid időt tudott Win- nipegben tölteni.

Végeredményében azonban véleményünk szerint még ak- kor is igen fontos és nagyjelentőségű eredményt értünk, ha a tárgyalásokban magukban találtak is technikai és — hogy úgy mondjuk — „alkotmányos” hibák. Meg tudjuk érteni a Szö-
vetség vezetőinek aggodalmát az irányban, ha ezt az alkot- mányt féltve őrzik, de viszont, ha Balla Zsigmond gondosan át- olvasta a megegyezés részleteit, látni fogja, hogy ez a megegye- zés a Szövetséget semmiféle jogfeladásra nem kényszeríti, ezzel szemben azonban igen nagy lépéssel haladt előre saját útján, mert hiszen a Segélyező Egyesület vezetősége, békeszeretében annyira ment, hogy hajlandó volt saját együletét a Szövetségbe beolvasztani és saját tagsági díjairól a Szövetség javára lemondani.

Ugyanakkor Balla tiszteletes ur emlékeztetik a Kanadai Magyar Ujságnak a Szövetséggel szemben vallott felfogására, amely ma szintén éppen az elért megegyezés folytán módosult oda, hogy részünkre a Szövetség munkájának támogatását fen- tartás nélkül lehetővé tegye.

Mi ennél a megegyezésnél valamennyien egy célt tekin- tettünk: azt, hogy valamennyiünk számára lehetővé tegyük a teljes és tökéletes együttműködést a kanadai magyarság érdeké- ben. Ha pedig ennek a nagy célnak érdekében bizonyos terüle- teken engedményeket kellett tenni, a vezetők, akik ezekre az engedményekre saját maguk hajlandók voltak, joggal elvárhat- ták, hogy példájukat saját tisztviselőik és tagjaik is kövessék.

Ami pedig a Kanadai Magyar Ujságot illeti, azt ne féltse Balla tiszteletes ur. A Kanadai Magyar Ujság létesülésének pillanatától kezdve számtalanszor állott igen nehéz helyzetek előtt és ezeket a helyzeteket mindezekig sikerült megoldania még ak- kor is, ha a nagy ügy érdekében itt-ott szintén kellett engedme- nyeket tennie, hogy ezáltal azt a sokféle véleményt, célt, érdeket, amely a mi közéletünkben annyszor megnyilvánult, lehetőleg összehangolja. Ugyanakkor azonban a Kanadai Magyar Ujság sohasem feledkezett meg arról, hogy legtöbb célja idegenbe sa- kadtt magyar véreinek sebeinek orvoslása és a magyarság kul- turális, gazdasági és politikai érdekeiért folytatott állandó és szakadatlan küzdelem.

Ha ebben a nagy harcban pillanatnyilag vannak is félre- értések, vagy meg nem értések közöttünk, teljes a meggyőződ- sünk, hogy végeredményében az olyan becsületes és fajukat iz- zón szerető magyarok, mint Balla tiszteletes ur is előbb-utóbb ugyanazon zászló alatt fogják újból kezüket nyújtani nek-ünk, amely alatt valamennyi kanadai magyarnak valamenny- nyiünk érdekében kötelessége küzdeni.

Kossuth nóta mellett fogadta Rothermere a magyar zarándokokat

FIANK ŐRKSÉGUL HAGYJA A MAGYAR FELTAMADÁSÉRT FOLYTATANDÓ HARCOT

London április

Magyar szótól hangos az e- gyik legelőkelőbb londoni szá- ló, a Piccadilly Hotel. Hatvan magyar vendég érkezett ide a Kossuth-küldöttségből, amely a merikai útjáról Európába érke- ve, áthajózott Londonba, hogy tiszteletét tegye lord Rother- merenél.

A londoni állomáson nagyon kellemes meglepetés várta a ma- gyar küldöttséget, amennyiben a Londonban tartózkodó Rácz Sándor cigányprímás és bandá- ja magyar nótákkal várta az ér- kező magyarokat. A hatalmas angol pályaudvar közelsége kö- rében természetesen érthető fel- tűnést keltettek a vidám pat- togó, majd fájdalomosan buson- gó magyar nóták.

Az állomásról a társaság a lord különféle vállalatának 18 pompás és hatalmas személyau- tóján a Piccadilly Hotelbe haj-

tatott, ahol lord Rothermere fi- gyelméből a vendégek minden szobájában gyönyörűen dísz- itett nagy virágkosarak várták az érkezőket. Minden kosár szé- les nemzetiszínű szalagokkal volt díszítve és mindegyiken ott volt a lord üdvözlő kártyája.

Rothermere vendégei este a várost tekintették meg, másnap pedig két csoportban tisztele- tek a lordnál.

Délben egy órakor a lord fia- nak, Harmsworth képviselőnek a villájában fogadta Rotherme- re Budapest főváros küldöttsé- gét. Rothermere lord mintegy félóráig beszélgetett a megje- len tekkel, érdeklődött azokról az impressziókról, amelyeket a kül- döttség Amerikában szerzett, majd megköszönte azokat a há- laalíráásokat, amelyeket, mint ismeretes, húszt kötetben juttat- tak el hozzá annakidején Ma- gyarországból.

Az ismerkedés és a beszélge- tés után a vendégek az ebédlő- be mentek le. Az asztalfőn lord

ELOFIZETŐINKET KERJÜK, HOGY mindennemű cím változásánál előbb cí- müket is TUDATNI SZÍVESKEDJENEK.

Rothermere ült, mellette Csillé- ry, Sipócz polgármester és Wolff Károly. Az asztal nemzetiszínű szalagokkal volt díszítve. Itt paprikáscirke és tokaji mellett mondta el a lord nagy beszédét, melyben törhetetlen kitartásra buzdította a magyarokat. Rothermere beszéde a követ- kezőkre tért ki:

Még nagy feladat vár reánk

— Midőn Kossuth hősies sz- badságharca a bécsi megtorló politika haragját vonta a fejére, és számkivetésbe kellett mennie itt, Londonban talált a legmege- rebb menedékhelyre és vendég- szeretetre. Az a szellem, amely annakidején ezt a fogadtatást sugallta az angol néppel, ma is él és erős Angliában.

— Ha talán van némi jogom ehhez a megtiszteltetéshez, a- melyet az Önök látogatása szá- momra jelent, úgy abban a te- vékenységemben gyökerezik, hogy feléleszttem és erősítet- tem a Magyarország iránti bar- rátság és tisztelet érzelmét, a- mely érzelmek az angol nemzet természetes ösztönehez tartoz-
nak. Állásomnál fogva jelenté- keny befolyásom van az egész angolul beszélő világ közvéle- ményére. Büszke vagyok, hogy honfitársaimat emlékeztethe- tem arra, hogy Magyarország, noha a korszerűségi és dinasz- tikus kapcsolatok által ellenfe- lünk sorailba sodródott a világ- háborúban, mindazonáltal a ma- gyar nemzet a régi, hősies, büsz- ke és szabadság szerető nép má- radt, amely Kossuth idején Ang- lla legmelegebb rokonszenvének tárgya volt.

— Az igaz magyar ügy szol- gálatának szenteltem minden e- rőmet és az összes rendelkezé- semre álló eszközöket. Azt hi- szem, hogy ezek az eszközök e-

NYÁR

IRTA: MADOS György

Olyan szélcsend volt, hogy az az egy-két felhőfoszlány, amely megszorult az ég alatt, nem ta- lált utat a menekülésre. A nap már korán reggel irtóztos erő- vel tüzel, verte a szikket, szikrá- zó lángra a tarlókat nyaldosta és már úgy látszott, hogy az ősz szefülledt asztalok felé pillantott.

Péter, a kis bojtár a tarló szé- len hevert. Hanyatt feküdt a sü- rüsáru, puha kölessarjun, de ollork-olykor az asztalok felé pillantott.

— Azé gyullad, akinek van — mormolta egykedvűen, aztán megint csak feküdt, az ég mé- retlenül óceánját bámulta, a- mely olyan volt, mint egy ká- rászató, végtelen, forró-kék tü- kőr.

Eszter, aki az imént elkerült a libák után, a vad melegtől pi- rosra főve most tért vissza. Oda kuporodott Péter mellé, két ka- rját hátrátámasztotta és a kicsi lánót fehér fogaival buzaszemet rágcsált.

— Kigyulladhat a Kelemen Mihályé is, neki két asztala is van — mondta elgondolkozva és önkénytelenül is az idelátzó je- genyefák felé nézett, amelyek mögött, mint duzzadhátú óriás a ranymedvék, mozdulatlanul ha- saltak a napfényben a buzaasz- tagok.

Péter félkarjára könyökölve a lány felé fordult és a szerelmes, meleg pillantása rátapadt az Eszter piros szájára. De, amint jobban belenézett az arcába, sze-

mében felhőket látott, valami csendes bánat meglibbenő bar- na szárnyait, amelyek árnyékot vetettek a máskor vidám tekin- tetére. A hosszú, fekete pillát, mintha hirtelen letörölt könny párája fényesítette volna, de a homloka körül is titkolt szomor- kodás fátylát látta meg-mele- kedni... Én Istenem, mi lehet ez? — dobant fel a szíve, de mindjárt arra gondolt, hogy ne- ki most valami szöveget kellene mondani, amelytől úgy felmoso- lyogna az Eszter lelke, mint a felhő alól kibuvó naptól az ég homloka.

Gondolkozott hát, majd nagy lélekzetet vett.

— Ha elveszlek, másképp lesz ám, — buggyant ki belőle a biz- tató szó — nem lesz neked gon- dod semmire, csak a hűvös ház- ban pihensz, csak a kertben sé- tálsz, meg a galambokat nézed... Hallod-e, Eszti? Dógozok én hajnalról estig, nem fárad az én derekam, ha teértem kell dógoz- ni. A jó munka meg-meghozza az áldást. Lesz nékem tanyám is, földem is, asztalom is, ne féj. Most az Eszter szíve dobant nagyot, de nem a boldogságtól, hanem a félelemtől. Beszélni ak- kart, a szó már a nyelvére lob- ban, de a zokogás összekapta a torkát.

Péter felugrott és a lány mel- lé térdelt.

— Mi lelt, Eszti? — döbönt fel és a hangjából visszacsuk- lott az a fájdalom, mely a lány arcába hirtelen kigyűrődött.

Eszter nem szólt, csak zoko- gott és a napsugarak mohón be- lefürödtek a könnyébe.

— Szójjál már, Eszti, ki bán- tott, mongyad? — sajdultak ki

Péterből a szavak és remegő kezével a lány haját simogató- ta.

Az, odabújt a fiu mellé és ar- cát a tenyerébe temette... Nem bántott senki... csak... csak... — hebegte és a zoko- gás a mellébe rekedt.

Péter szívében pattanásig fe- szült a fájdalom, melynek hur- jait most sötét sejtések zenget- ték... De mégis bántottak, mert rissz — mondta olyan töm pa hangon, hogy maga is fell- jedt.

A lány szepegeve kezdte.

— Idsapám... azt mondta... hogy többet ne jöjjenk erre... azt is mondta... hogy ne híjjalak mihozzánk...

Péter elkapta a lány csukló- jat.

— Miért mond...? ... Mon- gyad na!

Eszter lesütött szempilláit vé- giggöngyözött könnyre.

— Azért... mert, te még csak tizenéves esztendő vagy... én meg tizenhat se, osztán, ha összekerülünk, csak a baj szakadna ránk. Azt is mondta, hogy főd nélkül nehéz az élet, mert, aki másnak arat, nem a maga jószágát hizlalja.

A fiu szótlanul meredt a lány ra. Indult és dac lángra csap- tott össze benne, a torkában már duruzsoltak a szavak, de csak, amikor talpraállott és ki- dűtötte a mellét, akkor tudta ki- mondani azokat.

— Hát, tudd meg, hogy ha ez a baja idsapádnak, akkor én majd megmutatom neki. Ma- gamnak aratok én már jövőre! — kiáltott hetykén és a megalá-

zottsága fájdalmát kegyetlen e- róvel gyűrte vissza.

Eszti most gyötörde nézett fel. A tekintetén látszott, hogy valami emészto titok vergődik a lelkeben s emalt olyan mér- hetetlen fájdalom hullámzott ki lassanként a szemére, hogy Pé- ter újra rádőbent.

— Te még takargatsz vala- mit, — lihegte reszkető torok- kal — beszéj na, ne hallgassz, tudni akarom.

A leányt heves zokogás rázta.

— Hát én megmondom... meg... azt mondta idesapám, hogy én a Kelemen gazda fele- sége leszek. Azé az özvegyem- beré... Mán meg is kért... Avval jött, hogy neki az idén is annyi buzája termett, hogy má- ris a második asztalot rakja. Fehér kenyeret etetek még ak- kor is, ha jövőre elverné a ter- mést a jég.

Péter szeme előtt villám ciká- zott. A szívébe durván belemart valami, amelyről akárhogy ölte is magát a gondolkodással, nem tudta megállapítani, hogy mi- csoda érzés lehet.

— Ösztán te mit mondtál?! — kérdezte lszonyu féjdalma- kat rejtető hangon.

A lány megemelte a fejét. Gyönyörű, barnapiros arcába belesütött a nap, boglyas szőke- haján sziporkáztak a szakadat- lanul zuhogó sugarak és a szét- nyíló, könnyes, nefelejts-kék szemében az ég azurja tűndő- költ.

— Azt mondtam... hogy én téged választottalak — sutto- gta és a szemé mélyén boldog- gondolat fénye derengett.